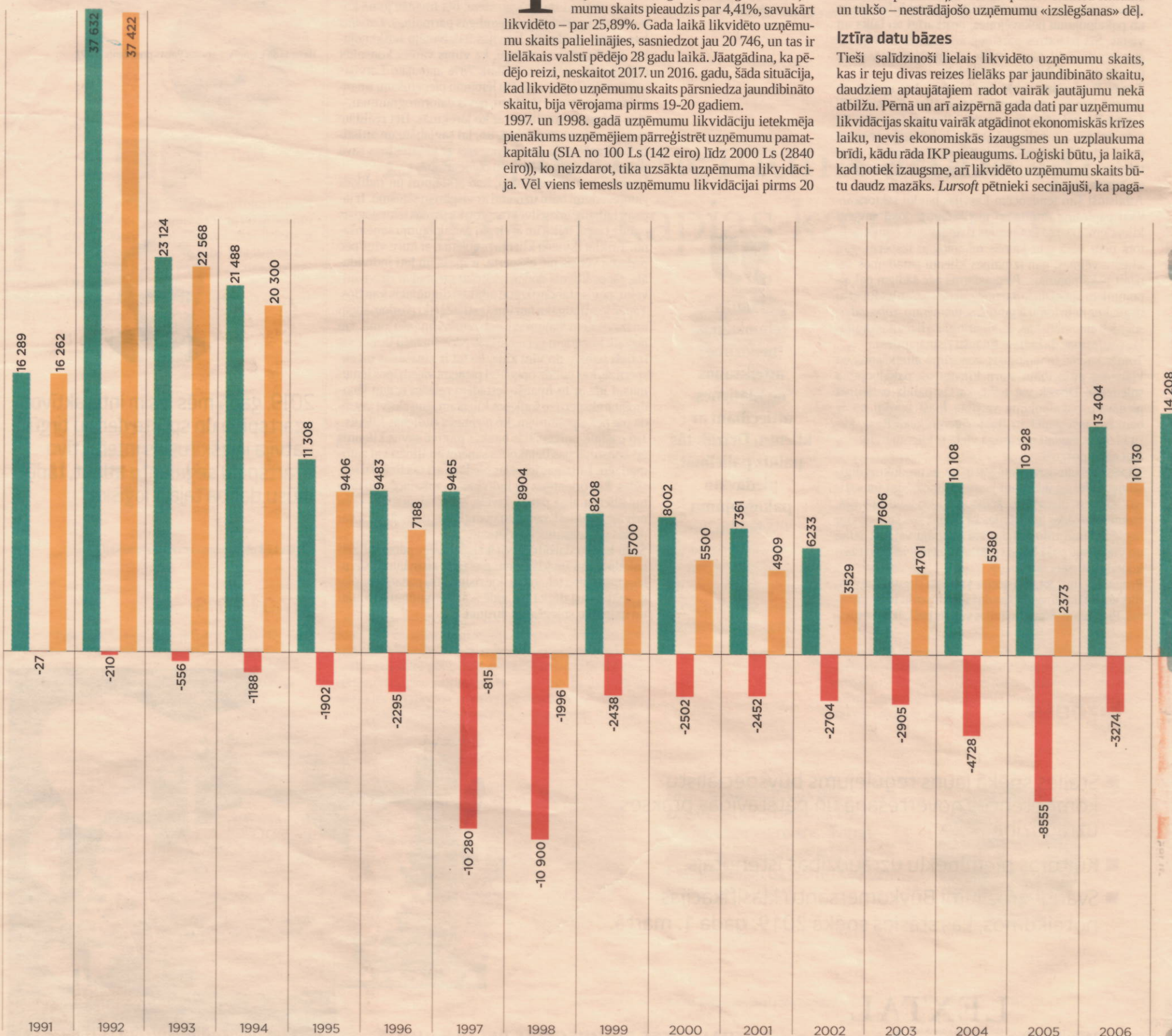

STATISTIKA

Uzņēmumu skaits Latvijā turpina sarukt

Pērn Latvijā, tāpat kā 2017., 2016. un arī tālajā 1997. un 1998. gadā, jauni uzņēmumi «dzimuši» mazāk nekā «nomiruši». Turklāt likvidēto skaits pirmo reizi Latvijas vēsturē gada laikā pārsniedzis 20 000, kas ir tikai nedaudz mazāk nekā jaunreģistrēto skaits 2017. un 2018. gadā

Uzņēmumu bilance
reģistrēti likvidēti bilance

Tā liecina SIA *Lursoft* pētījums pēc Uzņēmumu reģistra ziņām. Pētījums rāda, ka saskaņā ar kopējo tendenci valstī salīdzinājumā ar 2017. gadu jaunreģistrēto uzņēmumu skaits pieaudzis par 4,41%, savukārt likvidēto – par 25,89%. Gada laikā likvidēto uzņēmumu skaits palielinājies, sasniedzot jau 20 746, un tas ir lielākais valstī pēdējo 28 gadu laikā. Jāatgādina, ka pēdējo reizi, neskaitot 2017. un 2016. gadu, šāda situācija, kad likvidēto uzņēmumu skaits pārsniedza jaundibināto skaitu, bija vērojama pirms 19-20 gadiem. 1997. un 1998. gadā uzņēmumu likvidāciju ietekmēja pienākums uzņēmējiem pārreģistrēt uzņēmumu pamatkapitālu (SIA no 100 Ls (142 eiro) līdz 2000 Ls (2840 eiro)), ko neizdarot, tika uzsākta uzņēmuma likvidācija. Vēl viens iemesls uzņēmumu likvidācijai pirms 20

VIEDOKLIS

Loģisks rezultāts

Katrīna Zariņa, LTRK valdes locekle:

„Ja raugāmies tikai uz skaitļiem, tad, protams, tendence izskatās slikti, taču tam visam ir samērā vienkāršs izskaidrojums. Pēdējos gados notiek reģistru sakārtošana ar administratīviem rīkiem, no tiem tiek izslēgti neaktīvie uzņēmumi un čaulu kompānijas. Tieši tādēļ pašlikvidāciju ir mazāk nekā apturētās saimnieciskās darbības no Valsts ieņēmumu dienesta puses. Šis ir normāls process, kas bija nepieciešams. Daudz svarīgāk ir tas, ka iekšzemes kopprodukts un eksporta apjoms turpina pieaugt, tādējādi palielinot Latvijas ekonomiku kopumā.

gadiem bija Krievijas ekonomikas krīze, kura ietekmēja daudz Latvijas uzņēmumu maksātspēju. Ir gan kāda nianse, proti, savulaik likvidācija notika likuma prasības neizpildes dēļ, savukārt pērn – biznesa lēmuma un tukšo – nestrādājošo uzņēmumu «izslēgšanas» dēļ.

Iztīra datu bāzes

Tieši salīdzinoši lielais likvidēto uzņēmumu skaits, kas ir teju divas reizes lielāks par jaundibināto skaitu, daudziem aptaujātajiem radot vairāk jautājumu nekā atbilžu. Pērnā un arī aizpērnā gada dati par uzņēmumu likvidācijas skaitu vairāk atgādinot ekonomiskās krīzes laiku, nevis ekonomiskās izaugsmes un uzplaukuma brīdi, kādu rāda IKP pieaugums. Loģiski būtu, ja laikā, kad notiek izaugsme, arī likvidēto uzņēmumu skaits būtu daudz mazāks. *Lursoft* pētnieki secinājuši, ka pagā-

jušajā gadā turpināts darbs pie uzņēmējdarbības vides sakārtošanas, no reģistriem izslēdzot uzņēmumus, kuri ilgstoši nav veikuši saimniecisko darbību, kādu iemeslu dēļ ilgāku laika posmu pastāvējuši bez lemtspējīgas valdes u.c. gadījumos, kas liecina, ka to dalībniekiem vairs nav nolūka attīstīt biznesu. Šī iemesla dēļ arī 2018. gada statistika iezīmē iepriekšējo gadu tendenci – likvidēto uzņēmumu skaita pieaugumu.

Cita realitāte

Latvijas Biznesa savienības prezidente Elīna Egle uzskata, ka uzņēmumu likvidēšanu ietekmē vairāki līmeņi — makroekonomiskais, mikroekonomiskais, situācija atsevišķās nozarēs, kā arī uzņēmuma lielums. «Ja iepriekšējos gados likvidēto uzņēmumu skaita pieaugumu varēja attaisnot ar tukšo un realitātē sen nestrādājošo uzņēmumu vienkāršu izmešanu no datubāzēm, tad 2018. gadā šis apjoms – vairāk nekā 20 000 - liek uzdot jautājumus par to, kas īstenībā notiek,» norāda E. Egle. Viņa pieļauj, ka sava artava varētu būt pērn Latvijā īstenotajai tā dēvēto čaulas kompāniju iznīdēšanai. «Neesmu pārliecināta, ka Latvijā bija un ir «saražots» tik daudz uzņēmumu (bet arī reģistrācija maksāja naudu), kuri nekādu ekonomisko darbību neveica, un tie arī tiek likvidēti,» tā E. Egle. Viņa uzskata, ka likvidēti tiek mazie un vidējie uzņēmumi, kuru īpašniekiem sākotnējā biznesa ideja nav realizējusies un mēģināt biznesā darboties ar citu ideju nav dūšas. «Pēc ārvalstu ekspertu datiem, tieši mazā un vidējā biznesa īpašnieki ir pakļauti vislielākajam nabadzības riskam, jo nav nekāds noslēpums, ka nodokļi jāmaksā, kaut arī nav nopelnīts neviens cents, tajā pašā laikā daļā sabiedrības valda stereotips par ļoti turīgiem cilvēkiem,» norāda E. Egle. Viņa arī atgādina par nodokļu reformas cēlo mērķi – ar uzņēmuma ienākuma nodokli neaplikt to peļņu, kura netiek izmaksāta dividendēs, bet vismaz

Pēc ārvalstu ekspertu datiem, tieši mazā un vidējā biznesa īpašnieki ir pakļauti vislielākajam nabadzības riskam, jo nav nekāds noslēpums, ka nodokļi jāmaksā, kaut arī nav nopelnīts neviens cents,

ELĪNA EGLE,
LATVIJAS BIZNESĀ
SAVIENĪBAS PREZIDENTE.

VIEDOKLIS

Skarba statistika

Ringolds Balodis, bijušais galvenais valsts notārs, Tiesību zinātņu pētniecības institūta vadītājs, profesors:

Šī statistika, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir skarba, tomēr prāvajam likvidēto SIA skaitam drīzāk ir saistība ar izmaiņām valsts politikā attiecībā uz mazkapitāla SIA un VID enerģisko rosību. UR lielāko daļu no šiem tūkstošiem likvidēto SIA ir likvidējis, jo VID ir jau sagatavojis visus attiecīgos dokumentus atbilstošās juridiskās personas darbības izbeigšanai. No vienas puses, tā ir administratīva juridisku personu optimizācija, kas saistās ar cīņu pret negodprātīgiem komersantiem, kas nemaksā nodokļus un neatrodas savā juridiskajā adresē, no otras puses, priecāties par statistikas sakārtošanu var vienīgi Statistikas pārvalde, jo ekonomikā un tautsaimniecībā tas nekādu piensumu nedod. Kopumā var secināt, ka birokrātija uzlabo procedūras, ar bažām gaidot jaunveidojamās valdības politiku finanšu un ekonomikas sektorā.

pagaidām šī ideja nestrādājot. «Bet vairumam mazā un jo īpaši sīkā biznesa peļņas jau nav, un līdz ar to arī nav naudas, ko investēt, to rāda arī skaudri cipari par peļņas apjomiem un jo īpaši rentabilitātes līmeni,» situāciju analizē E. Egle.

Māris Ķirsons

SIA LURSOFT PĒTĪJUMS

NODOKĻI 2019

Globāli izaicinājumi
un iespējas lokālam
uzņēmējam

17.01.2019

Radisson Blu Daugava

BDO LAW

BDO

dienas
business
konferences